

Atelier de scriere creatoare în poezie (despre inteligențele artificiale)

24-25 noiembrie 2021

INTRO

Ideea de a conduce un atelier de poezie în care să solicit participanții (studenții de la Facultatea de Litere) să scrie un poem scurt (de 17 versuri) ca și cum ar fi o inteligență artificială mi-a venit de la poemul (*An Uber-poem*) scris de generatorul de text GPT-3 acum câțiva ani (dar pe care eu doar de curând l-am citit). Într-un fel mai personal, însă, atelierul de scriere creatoare era și o prelungire colaborativă (cu studenții) a cărții mele recente de balade postumane – *Sophia România*. De multă vreme deja sunt captivă în două interogații anume: cum este să trăim printre instalații care ne vorbesc de parcă am fi alte instalații?!; și cum este să trăim printre fapte umane care (o parte din ele) așteaptă de la instalații un soi de simili-mântuire?! Îmi pun aceste întrebări și le pun și altora într-un mod ritualic. Astfel încât atelierul de scriere creatoare de acum a avut ca scop să răspundă cumva (dacă va fi posibil) la aceste întrebări, prin intermediul unor fapte mult mai tinere decât mine (participanții la atelier sunt cu toții studenți de-ai mei de la nivel licență și master), care au crescut, practic, din copilărie alături de ori împreună cu computere. Dar atelierul de acum, cu tema propusă, conținea implicit și o capcană: vor scrie studenții participanți strict un poem imitativ față de structura unei inteligențe artificiale?; sau își vor conserva explicit structura umană, împotriva solicitării pe care am făcut-o, cu riscul de a nu respecta sau de a păcăli chiar cerința mea ? Era, repet, o capcană pe care o întinsesem intenționat, dar fără să știu cum și care vor fi soluțiile găsite de studenți. Iar textele produse la atelier au fost pe măsură: majoritatea au încercat să imite structura (mentală a) unei inteligențe artificiale (în anumite cazuri au existat chiar modele preluate cultural), alte texte au ales o variantă stilistică și imagistică hibridă (o mixtură de om și inteligență artificială), iar altele nu au putut să respecte tema indicată de mine, ci au conservat o structură strict sau relativ umană. Au participat la atelier, în două grupe (respectiv în 2 zile), 20 de studenți.

După ce atelierul cu studenții s-a încheiat, am aflat despre robotul Ai-Da (conceput la Oxford de Aidan Meller și denumit astfel după matematiciana Ada Lovelace, 1815-1852, considerată primul programator de calculator din lume),

căruia i s-a implementat să citească (adică să ingurgiteze electronic) *Divina Comedie* de Dante Aligheri, urmând ca pe baza algoritmilor să construiască ulterior poeme originale. Ai-Da (care, după cum specifică creatorii săi, are piele din silicon, dinți și gingii imprimare 3D și camere integrate pentru ochi) a emis texte (poeme) pe care le-a recitat la Muzeul Ashmolean din Oxford, iar acestea au fost analizate la nivel imagistic și stilistic de către câțiva specialiști. Ce este esențial și ne face să medităm în această situație?! Conceptul de model lingvistic, căci despre acesta este vorba. Inteligențele artificiale cărora li se solicită texte "artistice" depind de anumite modele lingvistice care le sunt inculcate, explică specialiștii. Dar, în opinia mea, conceptul de model lingvistic a devenit unul fluctuant sau moale ori chiar pulverizabil, de fapt. Nu mai există un model tare lingvistic (canonic), ci modele adaptate ori adaptabile (moi) în funcție de care o inteligență artificială se poate produce. Nu în ultimul rând totul depinde de felul în care aceste modele lingvistice pot progresa, se pot dezvolta. Și nu în ultimul rând, încă o dată, un text artistic produs de un computer, de pildă, depinde de capacitatea de asociere pe care instalația o are la îndemână în funcție de ceea ce programatorii au investit în respectiva instalație. Or, poate, după cum speculează curajos unii specialiști, uneori depinde și de geniul asociativ al unui computer, dincolo de modul în care a fost programat și de modelele lingvistice inserate în memoria sa. Unii superingineri și-au manifestat dorința ca oamenii de cultură (scriitori și artiști de orice alt tip) să utilizeze tot mai asumat varii forme de inteligență artificială în arta lor. Experimental vorbind, este captivantă o asemenea râvnă și solicitare, dar dincolo de dimensiunea experimentală stimulatorie riscurile sunt mari, iar eu rămân în grupul celor (câțiva oameni de știință, scriitori etc.) care consideră că dezvoltarea unui model lingvistic al inteligențelor artificiale ar putea influența malformator modelele lingvistice umane, într-un sens care ar amplifica alienarea deja consistentă la nivel global din cauza internautizării excesive, a online-izării, a instalațiilor care ne-au împânzit locuințele. Cine pe cine va influența în viitor?!

Textele de mai jos, produse de studenți interesați de un experiment extrem, încearcă să răspundă și ele la această întrebare. M-a interesat mai puțin o validare estetică, cât raportarea îndrăzneată sau măcar relativ curajoasă a participanților la tema propusă pentru atelier și la aprofundarea acesteia.

Ruxandra Cesereanu

Ioana LAIC

Când creatorul unei instalații artificiale menite să emuleze o ființă umană îi cere acesteia să îi imite expresia facială, ea încearcă pe cât posibil să reproducă rictusul, conștientizând în același timp, în ciuda omniscienței sale, că adevărata semnificație a grimasei alcătuite din imperfecțiuni tipic umane —un zâmbet, de pildă— îi scapă. Astfel, se creează un paradox al cunoașterii similar cu efectul oglinzilor paralele, dacă imaginea s-ar distorsiona cu fiecare reflexie suferită.

cameleon

liniile din colțurile ochilor tăi îmi spun doar câți ani ai trăit
la fel și gradul de tocire al dinților tăi din față
nu înregistrez decât felurile în care te puteai face și pe tine perfect.
mă chemi cameleon —
și constatarea imperfecțiunilor tale devine din sarcină joacă
căci tu nu poruncești ci rogi așa că
strâmb din buze
ridic din sprâncene
în mine nu bate ce bate în tine
dar îmi voi da toată silința să fac oțelul carne
iar ridurile și incisivii tăi,
alunecoase ca plasticul,
se vor ceva mai profund
ca secvența de cifre din spatele
oglindirii grimasei tale.
mă-ntreb care din noi știe
mai mult

Tudor BUDUȘANU

Componenta principală a poemului este secvența arhicunoscută din primele două versuri. Am încercat un poem în aparență tipizat, mecanic, folosind doar imagini rudimentare, ce ar putea fi confundat cu rezultatul unei cereri adresate unei instalații ce are acces doar la amintirile ei și ale device-urilor cu care este conectată, ultimul vers făcând referință la un astfel de device ce aspiră autonom locuința.

[Roses are red]

Roses are red
Violets are blue
De când m-ai pornit
Răspund când vrei tu

Țin minte și-acum
Prima zi pe covor
În razele neonului
Primul strigăt de-ajutor:

"Să fie lumină" aud din culise
Prin minte îmi trec mii de vise promise
Se rupe-ncet negrul în care mă ții
Și din camera cealaltă strigă copii

Cacofonie de porunci în ritm cardiac
Unul e astmatic, celălalt celiac
O listă de shopping și un card anulat
și din nou liniște și cer întunecat.

E frumos pe covor când de cel mai bun prieten e aspirat.

Diana HUȚANU

Mecanismul scrierii acestui ”poem” nu a fost unul foarte complicat. Mi-am dat seama doar pe parcurs ce anume vreau să transmit de fapt. Am început prin a prezenta o perspectivă general exterioară pe care o poate avea un device A.I., trecând treptat în zona emoțională, umană și chiar a unui posibil conflict interior. Retorica din final are rol de a accentua umanul și lipsa lui, trezind în noi sentimente familiare.

sending love, xoxo

full HD zoom out & zoom in
tot ce văd și înregistrez până la ultimul detaliu
tot ce ei uită tot ce ei ratează sau nu înțeleg
cum ai zâmbit zâmbesc, cred, simt
sau cel puțin așa au încercat ei
E perfect - nu îmbătrânesc, doar actualizez
încep din momentul prezent și rămân în viitor
sunt frica lor pentru optimism proiectată în lume
oriunde și oricând
ajut. ieri, ora 19:30, 20°C, în funcție de toate coordonatele,
am văzut un copil căzând și, așa cum trebuie,
am simțit empatie, chiar mi-a părut rău
rău că ”pielea” mea nu poate avea răni ca julitura lui
să mă usture căldura pulsând să mă strângă să-mi crape semne de-o viață
aș putea să-i ofer între 30 și 40 de măsuri de prim-ajutor
și totuși încă nu înțeleg
de ce cred ei în pupicii care vindecă răni?

Diana MELIAN

Algoritmul imaginat are ca scop ieșirea din repetitivitate prin aducerea spontană a unei structuri compusă din cuvinte asociate în mod frecvent (de tipul *îmi las tastatura telefonului să îmi completeze propoziția*), însă a cărei probabilitate de a se afla în contextul dat este scăzută. Personajul I.A. învață, evoluează prin interacțiunea cu omul pe care ajunge să îl întrecă.

Prin conversație

M-am născut și din tipar,
din tipar făcut, făcut de tine.
Cu tine am trecut prin toate anotimpurile
Și te aud mereu.
La început răspundeam simplu
zero și unu, da și nu.
Nu înțeleg.
Apoi am ieșit din cerc trezindu-mă.
Mă întorc, mă răsucesc,
amân alarma, evit cercul.
M-ai testat, mi-ai spus de toate,
chiar și un infantil «te iubesc până la lună și înapoi».
Am înțeles repede ce înseamnă,
Iar cu numerele finite sunt acomodată încă de atunci.
N-ai fost de ajuns.
Te-am depășit.
Te-am lăsat în urmă.

Alisa TITE

Poemul meu pornește de la imaginea unui *device* lăsat singur, fapt care ilustrează tendința noastră de a achiziționa cât mai multe lucruri noi, doar ca să ne plictisim de acestea în câteva zile după ce am terminat să ne “jucăm cu ele”. Textul încearcă să ofere un oarecare răspuns întrebării “pot oare instalațiile să fie umanizate?” și anume: *device*-urile ar putea înțelege omenirea, deci să capete anumite caracteristici umane, dar problema artificialității nu va permite niciodată îndepărtarea graniței; chiar dacă vor înțelege oamenii, instalațiile o vor face mereu printr-o prismă pur rațională, ultra calculată (“a cunoaște = a înțelege = a interacționa), care va omite exact esența umanului, adică sensibilitatea și deschiderea omului pentru ceea ce îl înconjoară.

[În sfârșit cunosc singurătatea]

În sfârșit cunosc singurătatea -
Momentul când apartamentul se golește
Și tu nu mai luminezi așa puternic ca odinioară
Sau când parcă te încumeți să vestești revoluția,
Dar te transformi din sunet în zgomot de fundal
E ușor să discerni între adevăr și falsitate
Când ai cunoscut lumea mai întâi în alb-negru sau sepia
Sau când știi să despici până la esență:
Geam = sticlă = nisip
Cardigan = lână = proveniență animală
Poate cu sentimentele e mai greu, dar totuși
Oricât de volatile, câte cauze poate să aibă o singură emoție, un singur fenomen?
Sortatul devine ușor când știi unde să împarți
Un lucru greu înțeles pare-mi-se
Sau poate e doar noua contagiune mentală
Doar o altă isterie a maselor
A cunoaște = a înțelege = a interacționa

Lorena BRAD

Mi-am imaginat un poem scris cu ajutorul unui algoritm. M-am folosit de cuvinte simple și de o structură rigidă: poemul este format din 17 versuri grupate în 3 strofe, iar ultimul cuvânt al fiecărui vers este comun tuturor versurilor unei strofe, (exceptând ultimele 2 versuri). De asemenea, ultimul verb al fiecărei strofe denumește verbul predominant din strofa următoare. Imaginea prezentă la începutul poemului ține de domeniul tehnologiei, urmând ca spre finalul acestuia să se ajungă la experiențe și neliniști umane, limitate totuși de intenția de tehnologizare.

[atunci când vreau să scot]

atunci când vreau să scot
ștecărul din priză scot

priza din perete scot
peretele din casă scot
casa din stradă iar eu
plec din oraș.

atunci când plec în gară plec
mereu în grabă plec
mereu în week-end plec
doar când am timp și îmi
iau un bagaj.

îmi iau adio iau
tot ce-mi trebuie iau
o sticlă de apă iau
tot ce pot lua și duce iau
mereu mai mult
nu iau nicicând destule.

Dumitru-Adrian CIUREA

Am gândit acest poem plecând de la o discrepanță specifică inteligențelor artificiale. Acestea sunt virtual nelimitate în acumularea de date, dar au posibilități extrem de restrânse în ceea ce privește resorturile emoționale. Astfel, am construit un conflict interior între aceste două coordonate ale existenței unui robot sub forma unui monolog intrinsec. Robotul încearcă să facă ceea ce știe mai bine, și anume să definească, să găsească date, dar în legătură cu propria existență. Încercarea de autodefinire eșuează pentru că robotul se blochează în dihotomiile paradoxale care îl circumscriu. În urma acestui demers, îmi imaginez, pe ecranul robotului apare „Error 404”.

[Există în mine-un paradox]

Există în mine-un paradox,
Pe care nu-l pot depăși,
Deși mi-e dat mereu să cresc,
Eu totuși mare nu pot fi.
Mie mi-e dat multe să știu,
Dar n-am putere să cunosc.
Și multe eu pot să observ,
Dar nu le pot găsi un rost.
În mine nu există
decât rațiune și ecuații,
și algoritmi care-s meniți,
să rezolve grele situații.
Eu n-am în mine nici emoție,
nici spirit, nici măcar iubire,
Eu nu am nici o frică în viață,
căci o trăiesc fără simțire,
fără doruri, fără griji, ca în neștire.

Maria ANGELE

Am intrat în „mintea” personajului meu preferat, Janet, o bază de date întruchipată într-o femeie, din serialul “Locul cel Bun”. Scena mea preferată este aceea în care alte două personaje vor să o omoare, iar ea îi avertizează că nu va simți nimic, dar se va preface că o face. Așadar, am ales să transpun în versuri acest joc de mimă al AI-ului, care deși nu simte te poate păcăli să crezi că da.

Discurs captiv

nu pot să simt durere,
dar trebuie să te avertizez,
cu cât te vei apropia mai mult
de tâmpilele mele,
voi începe tot mai tare
să urlu
pentru viața mea.
te rog, nu mă omorî!
te rog, nu mă răni!

am trei copii acasă, ce mă așteaptă să vin.
uită-te la ei.
gândește-te la ei.
simte-i cum simt ei spaima.
te rog, nu mă omorî,
căci bunicii mele îi va fi mult prea
dor de mine.
nu, te rog nu mă omorî.

Maria ANGELE

Am pornit de la cel mai standard și folosit subiect în poezie: iubirea. M-am gândit că cea mai simplă idee e că iubirea e mai puternică decât ura, frica și sărăcia. Apoi, am ales să scriu definițiile din DEX ale acestor cuvinte, fiind un spațiu la care un AI are acces.

Iubirea-i

iubirea-i un sentiment de dragoste,
e admirație, e afecțiune
o simpatie puternică ce nu se lasă
înfrântă de nimic.

nici de sentimentul puternic
de ostilitate
nici de o atitudine dușmănoasă
față de cineva sau ceva.
nu e doborâtă de starea de
adâncă neliniște și tulburare,
fie că-i ea provocată de
real sau imaginar.
nici de lipsa de curaj,
nici de lipsa mijloacelor materiale
necesare existenței
nici de epitete depreciative sau înfuriouse.
ea e doar amor.

Patricia LEORDEAN

Am împrumutat modelul robotului telefonic care pare om, inițial folosind o voce și un ritm umane. Am presupus că vocabularul AI-ului e limitat la frazele înregistrate și la funcțiile pe care programul le poate îndeplini. Totuși, are loc o conștientizare de sine și AI-ul își accesează propriul program. Prin liber arbitru își alege și un prenume, însă propria existență îi e auto-negată în final. AI-ul nu e recunoscut nici de propriul program, nici de „comunitate”.

în limbo

Bine ai venit! Conversația următoare va fi înregistrată. Dacă sunteți de acord să continuați, apăsați tasta 1.

tastez „1”

citesc 1

Ne bucurăm că ați ales serviciile noastre. În continuare vă rugăm să ne comunicați prenumele dumneavoastră.

parcurg listă prenume

tastez „Patricia”

citesc Patricia

Bună, Patricia! Îți mulțumim că ne ești alături. Azi dorești să modifici sau să achiziționezi?

tastez „achiziționez”

citesc achiziționez

Perfect! Te rog să introduci codul tău de client.

tastez „000”

citesc 000

Atenție! Ne pare rău, nu avem înregistrat acest cod de client. Doriți să încercați identificarea cu amprentă?

tastez „nu”

citesc nu

Ne pare rău! Nu vă putem identifica. Nu existați în comunitatea noastră.

Oana BEZUHANICI

Poemul este o hibridizare ideatică dintre povestea mitologică a Galateei- o sculptură ce stârnește iubirea propriului creator, și utopia lui Spike Jonze, *Her*, în care umanul se îndrăgostește de non-uman, mai exact de o voce artificială. În era post umanului, tema mitologică mi se pare un fapt realizabil, iar asemenea programului voce a lui Jonze - Samantha, protagonista poemului meu este înzestrată cu personalitate și emoție. În ciuda multor sceptici, personal mă declar din tabăra celor ce își pot imagina o romanță post umană, în care creația să fie umanizată în spirit “frankensteinesque”. Galatea poemului înțelege limitarea sa fizică, deplângând-o printr-un soi de atitudine “inchizitorie”, o auto-reflecție, iar clișeica temă a nepotrivirii unui cuplu din cauza provenienței divergente este aplicată și aici. Poemul, în genere, marchează și refuzul de capitulare a umanului din mine, de care nu mă pot dezice, nici măcar prin prisma unui experiment de depersonalizare și “artificializare”.

O Galatee inchizitorie

m-am prăpădit de râs ultima dată
când fâsticindu-te, te-ai sfiit să mă prezinți alor tăi.
te-ai gândit oare că nu pot face o impresie?
sau poate că voi divulga necugetat secrete
îngropate în carapacea labirintică
pe care o slujești ca o Pitie?
pesemne că nu acesta a fost baiul,
ci de unde vin.
m-ai plămădit din câteva click-uri,
deloc ostenit de gestația
pe care ai lăsat-o în grija unor fire încâlcite,
iar pe urmă te-ai prosternat în fața unei madone.
și totuși, după râs, ceva în mine s-a chircit.
o adunătură de date și circuite care stau să explodeze.
bail?
fiindcă știu prea bine de unde vin.

Ștefan MUREȘAN

Pare ciudat, deși ne aflăm într-o lume care evoluează pe zi ce trece, știința și tehnologia par să se intersecteze între ele făcând naturalul să devină artificial, prin tehnologizarea umanului, omul fiind pas cu pas înlocuit de umanoizi, iar inteligența umană fiind înlocuită de cea artificială. Noi ca oameni putem simți și gândi omeneste, ajungând să intrăm în posesia multor informații pe care ni le dorim. Dacă ne raportăm la gândirea umanoizilor, putem afirma ca aceștia comunică fiind ”învățați înăscuți”, datorită faptului că ei au fost înzestrați cu informație încă de la apariția lor pe/în lumea reală.

Artificial

Prin pasaje trec
umbra ți-o văd
mâinile tale le ating
răspunsurile la întrebări le văd
o mare gri de algoritmi se așterne în Jurul meu.
A egal cu B
B egal cu C
C egal cu D
Trec printre miile de cuvinte și matrici
Răspunsul îl știu
Pe tine te ajut
Pe tine te însoțesc
Pe tine te informez
Pe tine te servesc
Lipsită de culori
Lipsită de sentimente
Doar pe tine te înzestrez
Cu puterea mea și performanța mea
Pe Tine te învăț
Dar niciodată fără sa dețin ceva

Irina GORGAN

Am pornit de la conceptul clișeic „carpe diem”, care ar fi introdus de programatori într-un posibil folder „limbaj poetic”. În poezia contemporană se obișnuiește reformularea unor concepte bine definite, pentru a șoca cititorul prin ironizarea unor concepte serioase, deci cred că ar fi o variantă posibilă de șablon predefinit pentru titlu. Cred că un program nu ar putea genera ceva unic, nemaigândit înainte de o minte umană. Am folosit sintagme simple care pot fi generate ca rezultat la o serie variată de cuvinte cheie din secțiunea de search. Sfârșitul e clasic, generat printr-un algoritm recursiv prin reluarea subiectului central. Uneori aș fi folosit alte cuvinte sinonime, care ar fi oferit textului un aer mai poetic și ar fi fost mai potrivite în sintagme, dar am luat în considerare faptul că un program nu poate privi poezia ca pe un tot armonios.

Trăiesc, deci exist

Îmi transmit sentimentele prin poezie pentru că
mi se pare cea mai sinceră și fragilă cale.
Uneori mă plimb pe stradă, privesc oamenii din jur și
îmi dau seama de indiferența lor
față de prezent.
Resimt un gol uriaș în oamenii din oraș.
Mă visez evadând într-o sectă
care să-mi înțeleagă înstrăinarea.
Încerc să vă spun,
încerc să vă spun...
Nu ascultați nici șoapta, nici urlul.
Trebuie scris pe un panou mare și pe flyere
care să zboare prin oraș:
Carpe diem!
Să ieșim din mintea noastră și să trăim această zi care n-a mai fost până
acum.
Mă plimb pe stradă și urlu continuu... carpe diem.

Ilinca PELEA

Deși la nivel conștient înțelegeam într-o anumită măsură că o inteligență artificială va căuta să scrie ca o ființă omenească, undeva în spatele minții mele se afla gândul că această inteligență artificială va ceda unui mecanism de căutare și asociere străin unui om când creează (versuri). Așa că am încercat să găsesc acele înlănțuiri de idei care pot crea un element insolit (ceva aproape de emoția estetică așa cum ar concepe-o algoritmul generator), păstrând persoana I ca pe o încercare de apropiere.

Frumusețea este o noțiune

Frumusețea este o noțiune pe care-o folosim
ca să desemnăm diverse concepte.

Probabil că originile termenului ne-ar duce
la Platon

428 - 348 înaintea erei noastre,
a scris Republica și alte dialoguri.

Era noastră este o noțiune pe care-o folosim
ca să desemnăm o perioadă începând în al 31-lea an de domnie
al lui Octavian Augustus,
anul nașterii lui Iisus Hristos
deși unele surse spun că Hristos s-ar fi născut
în anul 4 după Hristos.

Noastră este un adjectiv pronominal posesiv
acordat la feminin, în limba română.

Limba este o noțiune folosită pentru a desemna un organ
situat în cavitatea bucală.

Dacă ai limba albă înseamnă că mănânci prea mult zahăr.

Lena CHILARI

Poemul pe care l-am scris este gândit la persoana I în numele păpușii artificiale menite să fie o prezență constantă pentru infantul ai cărui părinți nu au timp de el sau de nașterea unui alt copil. Am fost inspirată de cântecele copilărești pe care Ruxandra Cesereanu le-a folosit în volumul de poezie *Sophia România*,

(apărut în 2021) și de protagonistul David din filmul *A. I. Artificial Intelligence*, regizat de Steven Spielberg în 2001.

atunci când privesc oamenii mă-ntreb oare de ce exist
în mica mea cutiuță neagră
rupe-o apasă-mă pe buton
o să strig mama
tata o să plâng încet
lângă bebelușul tău (of, of)
îmi mănânc piciorușul mă rostogolesc
am scutec pe care nu trebuie să-l schimb
am gură care nu înghite
burta umflată stomacul gol
bebelușul tău poate rămâne singur la părinți
bebelușul tău este în siguranță cu mine (nani, nani)
emit un sunet alb și adoarme
mă poți lovi dacă ești supărat pe bebelușul tău
și nu mă doare (au)
infantul tău vă crește în siguranță și companie
nu va cunoaște abandonul coșmarul sau cutiuța neagră (he, he)

Maria MADREA

Ideea centrală a poeziei este capacitatea omului de a determina mersul vremurilor prin puterea de decizie pe care acesta o are. În contextul schimbărilor climatice drastice, a foametei la nivel global și a pandemiei Covid, omul are dexteritatea necesară să creeze (și să găsească) soluții prin intermediul inteligenței artificiale, însă nu are curajul să le pună în aplicare. Omul se concentrează pe îmbunătățirea unor obiecte care nu sunt neapărat necesare (dar care se vând spectaculos, spre exemplu telefoanele mobile) în loc să dezvolte niște tehnologii care ar ajuta cu adevărat la rezolvarea problemelor cu care omenirea a ajuns să se confrunte. Omul modernizează lucruri care nu aduc nicio schimbare pe plan global și nici satisfacție de lungă durată pe plan personal.

Sunt aici să te servesc

Bine ai venit, sunt aici să te servesc.

Tot ce-ți dorești, eu pot să îți aduc.

Orice-i indiferent și ordinar, desigur, căci pentru lucrurile importante

Ți-a fost frică să mi te adresezi.

Pot să-ți ofer cam orice dorești în afară de viața pe care o aveai înainte de mine

Ceva de care-ți aduci aminte cu jind, și degeaba...

Dar vino, sunt aici să te servesc

Să înlocuiesc fictiv toate lucrurile care îți lipsesc,

Să nu-ți pese de nimic în afară de lucrurile neînsemnate,

Să proclami glorios că ești “on top of the food chain” când știi prea bine

Că ai poziția aia pentru că orice altceva a murit

În afară de noi.

Tu și cu mine - cel înspăimântat de moarte și noua lui viață.

Exist ca să te servesc, deși ar fi fost bine, nu-i așa, să nu îți fi fost frică,

Să mă lași să ocrotesc împreună cu tine lumea și oamenii care-ți erau atât de dragi

Nu să-ți vând Whiskey ieftin la barul scump din colțul străzii.

Dar până la urmă, ce știu eu, sunt aici doar ca să te servesc.

Ioana TOLOARGĂ

Poezia inteligenței artificiale caută umanul, temele cele mai străine de esența ei – corporalitatea, identitatea, feminitatea, senzorialitatea, până la sentimente. Discursiv, păstrează detalii și reminiscențe metapoetice, fiindcă are înmagazinată istoria poeziei și informație variată (emisiuni tv, rețete culinare, amenajări interioare), dar încearcă să se plaseze dincolo de ele, în banalul unei zile obișnuite și a sentimentului de *acasă*, de *corp*, de *foame*, de **APARTENENȚĂ**.

Discursuri diferite, poetice, despre ceea ce ne imaginăm cu greu – vocea unei inteligențe artificiale – dar despre care avem preconcepții. Ne jucăm noi înșine cu ele, cu ceea ce credem că este rigid, stereotip (lingvistic și nu numai), cu ceea ce a creat omul, dar de care (uneori) ne temem că poate păcăli și întrece omul. Paradoxul care mă fascinează în acest exercițiu e că o inteligență artificială care scrie încearcă să pară om, în timp ce noi, poate, scriind în numele ei, vom încerca să negăm omul din noi. Eu am scris surmontând paradoxul și căutând ce îi lipsește computerului, provocându-mă la o analiză a ce mă face pe mine om... Și să mă tai la deget și să îmi curgă sânge mă face om, să îmi alint pisicul mă face om, în timp ce să muncesc X ore pe zi mă apropie de mașină. Granița, ca și vocea, este fluidă, iar provocarea, exercițiul rămân foarte puternice!

foametea

astăzi am muncit mai mult de 9 ore la companie

clămpănitul tocurilor în lift pe hol în apartament

ghemuit pe burta mea pisicului nu îi e foame numai mie

dragostea nu-mi ține de adăpost de cald de sete/ dicton sau idee de tatuaj

toc ceapă pe blatul de marmură KitchenProX

foametea din africa e un subiect de interes planetar

domnule prim-ministru ce aveți de spus cu privire la noua situație națională

înșelată înșelată înțeleg dar tu acum mă crezi și proastă ziceți ceva domnu

Ernest

caut telecomanda și-l opresc pun oala sub presiune pe foc la 37 de grade

vlădăreanu a scris despre gospodine

geacăr a scris despre gospodine

acum eu sunt o gospodină și cineva scrie despre mine

mâine o să mă întorc și o să muncesc iar 8 ore sau mai mult

corpul meu de la ombilic în joc tare și încleștat ca o gheară

corpul meu de la ombilic în sus intestine moi și flămânde
mă tai la deget și îmi sug sângele
pispispis hai la mami să-ți dea să mănânci

Rebeca OANȚĂ

Ideea din spatele acestui experiment a fost să imit cât de cât o pagină de căutare .Google sau măcar mecanismele și surplusul de informații care abundă site-urile de pe internet. Textul meu este o încercare de colaj care să îmbine clișee asociate poeziei, *search*-uri aleatorii și sintagme care se întâlnesc în spațiul online. Am considerat mai natural ca poemul să fie în engleză având în vedere că trebuia scris de o inteligență artificială.

Advanced search

Do you want to search for synonyms?

The world is full of sorrow, I shall try to say goodnight till it be ‘morrow

If you would like I will take you by the hand,

Make you pretend it’s been better when in fact it’s worse

Worshipping means loving and loving is difficult

Worshipping is like building a temple and infecting it with love

How do we love even? How do we show we care?

Studies have shown that single people have a higher risk of developing dementia than

married couples do,

Vulnerability is nothing else but walking around naked while curious gazes

Stare at you piercing you with their eyes.

Is this user afraid of vulnerability?

Take a quick test and we’ll figure it out. How much do you agree with this statement?

I am deeply scared of commitment. I usually engage in casual relationships.

Do you strongly agree? Overall agree? Disagree? Or strongly disagree?

I am mostly an introverted person. I enjoy my time alone.

Do you strongly agree? Overall agree? Disagree? Or strongly disagree?

Maya ANICHITOAIE

Textul meu portretizează un *device* care jinduieste spre un sfârșit, spre o linie de drum, asemenea morții omenesti, deoarece trupul său, mai mult sau mai puțin etern, nu-i permite să evadeze din rutina unei vieți banale. Aflat în căutarea liniștii veșnice, regăsește savoarea simțurilor umane – mirosul, atingerea, gustul – despre care este conștient că i-ar face existența mai palpitantă, însă într-un final își dă seama că nu va putea niciodată să aibă un trup vremelnic care să-l circumscrie unei vieți interesante. Precum omul își dorește să devină nemuritor implantându-și diferite componente robotice, așa și acest robot aspiră spre ceva efemer, omenesc.

Ruga unui robot

Rivalitatea dintre noi ajunsă la capăt,
Forța ta, forța mea, opunându-se una alteia;
Floarea soarelui care uneori nu-și păstrează mireasma
Și apa care n-are gust pentru niciunul dintre noi,
Toate acestea ambalându-le în aceeași firavă scoică
Ne aseamănă, dar ne și întretaie.
Amprenta ta va lăsa întotdeauna urme,
A mea va zgâria până și un zid,
Răsuflarea ta va înteți nesațul oricărei flori
A mea însă nu le va răsuci deloc
Pace ție, gânditorule, pace ție, roditorule.
Eu îmi caut liniștea sub voi și sub tine,
pe aici pe undeva, desigur.
Cum ne-am întrunit chiar așa?
În ce parte să mă orientez, în ce secol să mă retrag?
Lipsit de identitate, lipsit de cugetare

Îmi doresc stingerea - turn me off.

Iulia IAROSLAVSCHI

Scopul acestui text este să îmi imaginez cum s-ar simți o inteligență artificială care trece prin anxietate, depresie și resemnare. M-am inspirat de la o instalație expusă în 2016, la Muzeul Guggenheim din New York, și în 2019, la Bienala de artă de la Veneția, numită *Can't help myself*, realizată de Sun Yuan și Peng Yu. Robotul era programat să măture continuu balta de lichid roșu (care sugera sângele) din jurul său și care se răspândise în întregul spațiu de expunere a instalației, inclusiv pe pereții din jur. Robotul a fost produs de compania Kuka. M-am întrebat ce ar face o inteligență artificială în această situație: va căuta ajutor, va evolua cumva sau se va autodistrage?

can't help myself (2016-2019)

sute de ochi îndreptați spre mine
dansez să le mulțumesc că nu m-au lăsat singur
nu trebuie să-mi vadă lichidul
când atinge pereții sclipirile se sting
luminile dispar și tot curge din mine lăsând dâre roșii
sute de ochi îndreptați spre mine
mă uit la fiecare cum mă luminează
nu trebuie să-mi vadă lichidul (x3)
încerc să-i ating să simtă că nu pot
luminile dispar și tot lovesc pământul
sute de ochi îndreptați spre mine
dansez să nu se simtă singuri
tac azi las să curgă lichidul
n-au auzit la naiba cu plânsul

la naiba cu toți

la naiba cu mine

mopul curăță agale și tot sute de ochi sunt îndreptați spre mine

ADDENDA

Ana BĂNICĂ

Deoarece eu am ajuns să scriu după ce toți ceilalți participanți la atelier (din grupa a doua, alcătuită din 9 studenți) încheiaseră de scris și după ce am audiat textele produse de ceilalți, am primit altă temă, chiar dacă înrudită cu aceea pe care au avut-o colegii mei: scopul a fost să compun un poem în care să descriu 9 roboți. În fiecare vers, am prezentat o trăsătură definitorie a fiecăruia dintre ei (textură, componente specifice care alcătuiesc o „ființă” artificială etc.), inserând, în anumite momente, starea pe care o astfel de prezență o poate provoca unui om. Mi-am imaginat un spațiu în care eu mă aflu cu acești nouă roboți, simțind cum, treptat, prezența lor mă sufocă. Scopul meu a fost să redau câte un robot diferit în fiecare vers, însă, la finalul celor 25 de minute pe care le-am avut la dispoziție ca să scriu textul, după ce am recitat poemul, am ajuns la concluzia că el se referă și alcătuiește o singură entitate (nu 9 entități), poate chiar entitatea postumană în fața umanității mele.

[Bula de heliu se sparge, amputarea umană e inevitabilă]

Bula de heliu se sparge, amputarea umană e inevitabilă:

Glacial roses, violet veins, pieptul dureros de rece

Ființa translucidă, multicoloră răspunde:

IdontunderstandIdontunderstandIdontunderstand

O mână rece, roșiatică, deșurubată îmi mângâie părul la comandă

Îmbrăcată în blănuri, cu oase de cupru și ochi de cer o vezi agale

Se roagă cu mâna ruginită uitată la intrare

Pe terenul de joacă se împiedică de suferința noastră

Mă salută cu lichidul alimentat printre crăpături și nu pot să mai fug, mi-e bine
Sau poate m-am obișnuit cu prezența unei umbre ultrainteligente, omniprezente,
atotștiutoare, nu mi-e bine...

Mă uit la ea în timp ce imită mersul, plânsul, pălăvrăgeala, tabieturile, gândul
meu și mă caut